

In augustus 2014 is GM Karel van der Weide gestopt met schaken. Zijn laatste toernooi was het Liechtenstein-Open, waar hij tegen een gemiddelde tegenstand van Elo 2112 zes uit negen scoorde. Van de enige titelhouder die hij bij die gelegenheid trof, FM Paris Klerides, Elo 2134, uit Cyprus, verloor hij op absurde wijze. Het besluit om definitief met schaken te stoppen moet voor hem toen niet moeilijk meer geweest zijn. Uiteindelijk heeft het Karel van der Weide zes jaar gekost om te stoppen met de verslaving die schaken heet. Wat precies het moment was dat Karel beseftte dat hij niet meer kon schaken staat niet in zijn boek *'Een schaakleven in 100 partijen'* (2014) maar ik gok dat voor hem de man met de bijl FM Paris Klerides was.

In zijn nieuwste boek beschrijft Karel van der Weide zijn schaakleven. Hij was vijfentwintig toen hij in 1998 de IM titel behaalde en zes jaar later, in 2004, werd hij GM, een en ander dankzij IM Cor van Wijgerden, IM Herman Grooten, GM Genna Sosonko en GM Yasser Seirawan, die hem het beslissende zetje gaf. Karels hoogste rating was 2512 en dateert van juli 2007. Tot en met april 2009 verliep zijn schaakcarrière min of meer naar wens maar deze raakte daarna in een duikvlucht. Dat moet voor een schaker die gewend was om bij open toernooien om de hoofdprijzen te strijden een hard gelag geweest zijn. Karel had er dan ook verstandig aan gedaan om op 31 oktober 2008, meteen nadat hij het eerste exemplaar van zijn boek *'Schaken voor Huisvrouwen'* aan staatssecretaris van VWS Jet Bussemaker overhandigde, te stoppen met schaken. Afkicken van een verslaving is echter niet zo gemakkelijk.

In *'Een schaakleven in 100 partijen'* waarschuwt IM Oscar Lemmers, wiskundige, ideale schoonzoon, groot deskundige op het gebied van de c3-Siciliaan, filantroop voor alle eenden in de wereld, Karel voor het bestaan van profschaker. Oscar is er fervent tegenstander van. Berooid, oud en tandeloos zal Karel eindigen in een kartonnen doos, behangen met ansichtkaarten die hij op toernooien in de vreemde verzameld heeft. Het weerwoord van

Karel is dat hij wil leven voor zijn plezier en niet voor zijn pensioen. 'Moeten we allemaal wiskundeleraar worden?' is zijn vraag aan Oscar. 'Dertig jaar doubleren in vier-HAVO?' Het bevreemdt mij dat hij dit zo ziet. Kennelijk ontgaat het Karel dat voor lesgeven hetzelfde geldt als voor de opening die hij tegen GM Felix Levin in Seefeld, 2005, speelde. Over die opening merkt hij op: 'Deze troep heb ik in mijn jonge jaren met verwisselde kleuren wel een miljoen keer op het bord gehad (en Yge Visser een miljard keer). Het is allemaal hetzelfde en toch weer anders!' Een gedreven leraar maakt van een les elke keer weer iets boeiends anders.

Waar staat een schaker met een rating van 2512 in de schaakhiërarchie? In februari 2016 hebben GM David Klein, GM Daan Brandenburg en GM Maarten Solleveld deze rating en zij zijn daarmee gezamenlijk de nummer 17 van Nederland. Elders op de wereld hebben o.a. de volgende schakers een rating van 2512: IM Axel Delorme (Frankrijk #29), IM David Pardo (Spanje #21) en GM Daniel Hausrath (Duitsland #39). De Nederlandse top bestaat momenteel uit acht spelers met een rating van boven de 2600 (Anish Giri, Loek van Wely, Robin van Kampen, Ivan Sokolov, Erwin L'Ami, Sergei Tiviakov, Benjamin Bok en Jan Smeets). In schaaklanden die meetellen ben je met een Elo van 2512 dus hoogstens een subtopper. Het is echter voor Karel, David, Daan en Maarten prettig te weten dat zij de onbetwiste nummer één van Bolivia, de Nederlandse Antillen of Karels geliefde Liechtenstein zouden zijn.

Karels eregalerij, zie *'Een schaakleven in 100 partijen'*, liegt er niet om. Tussen 1995 en 2013 eindigde hij 43 keer op een toernooiranglijst bovenaan, maar vrijwel zonder uitzondering waren het toernooien van de tweede categorie. Louter op wilskracht lukte het hem om de grootmeester titel te bemachtigen door zijn rating net boven de 2500 te tillen. Verder speelde hij vier keer, in 1997, 1998, 2001 en 2009, mee in het Nederlands Kampioenschap schaken. Ik heb de indruk dat Karel het maximum uit zijn schaakcarrière heeft weten te persen.

Van 45 schakers van wie in 'Een schaakleven in 100 partijen' partijen zijn opgenomen herkende ik hun namen. De overige 70 zijn onbekenden voor mij. Van al deze schakers heb ik zelf ooit plaats mogen nemen tegenover Jan Willem de Jong (toen hij nog bij de Westlandse Boys speelde), Yochanan Afek (snelschaken), Josef Pribyl, Ali Habibi en Guenter Ballon (alle drie in Liechtenstein). Al met al is het een bont gezelschap schakers waarvan Karel in zijn boek op heldere wijze partijen analyseert.

Van der Weide schrijft dat zijn schaakvrienden bij Philidor 1847 in Leeuwarden zitten. Momenteel staat zijn oude club onderaan in klasse 1A van de KNSB competitie. De Groninger Combinatie staat bovenaan. Iedereen die Fryslân een warm hart toedraagt, dus ook ik die anderhalf jaar in Ljouwert gewerkt heb, beseft dat hier iets aan gedaan moet worden. Met Karel erbij heeft Philidor volgens mij een kans om degradatie te ontlopen. Achter het eerste bord kan hij voor Philidor de strijd aangaan met GM Jan Timman (Wageningen), GM Sipke Ernst (Groninger Combinatie) en wat mindere goden. Wat houdt hem tegen om zijn oude vrienden de helpende hand toe te steken? Nu hij geen profschaker meer is speelt geld toch immers geen rol meer. Ik kan hem verzekeren dat een keer per maand met een groepje vrienden op stap gaan om elders in het land een partijtje te schaken, en om na afloop van de wedstrijd met zijn allen ergens in een restaurant te gaan eten, voor iedereen aan te bevelen is. Als Karel liever nog niet mee wil schaken dat stel ik voor dat hij teamleider wordt, of als die functie al bezet is, kan hij net als ik ooit als technisch directeur met het eerste mee. Uiteraard verwachten we van zijn hand boeiende wedstrijdverslagen op schaaksite.nl met als motto dat als men niet over ons wil schrijven wij dat toch gewoon zelf doen.

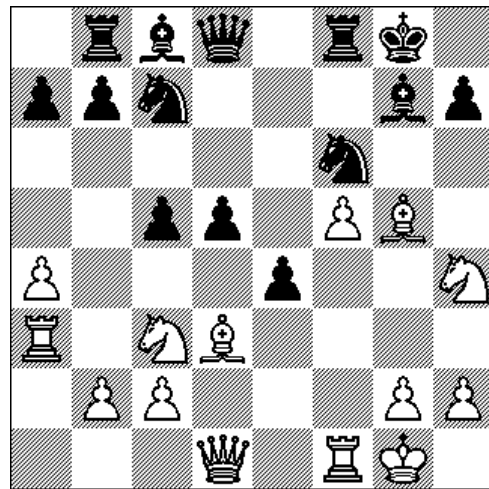
Wat doet een profschaker na zijn schaakdood? Mike Senkiewicz ging scrabble spelen. Jeroen Piket verhuisde naar Monaco waar hij voor schaakmecenas Joop Oosterom ging werken. Garry Kimovich Kasparov benoemde zichzelf tot luis in de pels van Vladimir Putin en schijft nu boeken met onheilspellende titels als 'Winter is coming' (2015). En Karel van der Weide is

sinds april 2014 fractielid in Amsterdam-Oost voor de Socialistische Partij. Verder is hij, volgens de SP website, in het dagelijks leven postbezorger en grootmeester in de schaaksport. Voor de politiek lijkt Karel mij uitermate geschikt, dat postbezorgen zal ook wel lukken, maar waar ik mij zorgen over maak is het verloren gaan van een GM voor de schaaksport. Kan de SP dit niet verbieden?

Tot slot een voor Karel van der Weide typerende partij. Zijn tegenstander is IM Josef Pribyl uit Tsjechië. Zelf verloor ik in Liechtenstein in 2000 op schlemielige wijze een KT tegen KTP eindspel van Pribyl. Iets dat je niet snel vergeet.

K. van der Weide (2472) – J. Pribyl (2412), Liechtenstein Open 23rd, Triesen, 6 mei 2005.

1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pc3 g6 4.f4 Lg7 5.Pf3 0-0 6.Ld3 Pa6 7.0-0 c5 8.d5 Tb8 9.f5 Pc7 10.a4 gxf5 11.Ph4 e6 (KvdW) 11....fxe4 12.Lxe4 Pxe4 13.Pxe4 en wie weet heeft wit voldoende. **12.dxe6 fxe6** Hoe 12...fxe4 afloopt? God mag het weten. **13.exf5 e5 14.Lg5 d5 15.Ta3 e4**

16.Pxe4 dxe4 17.Lc4+ Pcd5 17...Kh8 18.Pg6+ hxg6 19.Th3+ 18.Lxf6 Lxf6 19.Dg4+ Kh8 Veel hardnekkiger is 19...Kf7 20.Dxe4 Lxh4 21.Lxd5+ Kg7 22.Th3 Lf6 23.Dg4 Lg5 24.Txh7+ Kxh7 25.Dh5+ Kg7 26.Dg6+ Kh8 27.f6 Txf6 28.Txf6+- wat een aardige variant, nietwaar? **20.Pg6+ hxg6 21.Th3+ Kg8 22.Dxg6+ Lg7 23.Th7 Tf7 24.f6 1-0** Ik vermoed dat in Amsterdam Genna Sosonko zo zijn kanttelingen bij de hyperagressieve aanpak van KvdW geplaatst zal hebben.